

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Кафедра філософії та суспільних наук

**ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСАХ
УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКОГО

КРУГЛОГО СТОЛУ

21 листопада 2019 року

ВІННИЦЯ 2019

20.	Краснощок О. В. ОСМИСЛЕННЯ СУТНОСТІ ВІЙНИ В НІМЕЦЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ (XVIII – початок XIX століття).....	111
21.	Куліш П. Л. СУЧАСНА ЛОГІКА У СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	117
22.	Лациба В. П. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.....	126
23.	Лукашенко М. В. СУЧАСНЕ ОСМИСЛЕННЯ ЕВДЕМОНІЇ В НАУКОВИХ І СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСАХ.....	129
24.	Марчук І. А., Гулевич А. М., Грицун Я. П., Багнюк Н. А., Притолок Н. А. МЕНЕДЖМЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФСЬКА РЕФЛЕКСІЯ.....	135
25.	Мельник Л. М. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРАВА ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»	141
26.	Мельник В. М. ПОЛІТИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ФОРМА СВІДОМІСНОЇ ДЕФІНІЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ: ОКЦИДЕНТАЛЬНИЙ ВИМІР.....	144
27.	Мисан А. В. ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	156
28.	Носенок Б. Е. ФРАНКО-УКРАЇНСЬКИЙ ДІАЛОГ: СПОСІБ ЖИТТЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФА.....	160
29.	Петренко О. О. ФІЛОСОФІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	163
30.	Політанська Д. В. КОНЦЕПТ ХВОРОБИ У ФІЛОСОФІЇ МЕДИЦИНИ МАРІО БУНГЕ.....	167
31.	Пономарьова Л. М. ХТО І ЧОМУ СЬОГОДНІ НЕГАТИВНО СТАВИТЬСЯ ДО ФІЛОСОФІЇ ТА ФІЛОСОФСЬКИХ НАУК?.....	173
32.	Попов В. Ю. ТЕОРЕТИЧНА ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	181
33.	Ратніков В. С., Краснонос Н. А. АКТУАЛЬНІСТЬ ФІЛОСОФСЬКОЇ ОСВІТИ ДЛЯ МАГІСТРІВ І АСПІРАНТІВ У ВУЗАХ НЕГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ.....	186
34.	Ратушняк І. І. «ФІЛОСОФІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ» ЮЗЕФА ПЛІСУДСЬКОГО.....	190
35.	Рудава С. І. МІСЦЕ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В СИСТЕМІ СУСПІЛЬНИХ НАУК У ПІДГОТОВЦІ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	195
36.	Стрелкова Ю. О. ВПЛИВ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ К. ЯСПЕРСА НА ДІАЛЕКТИЧНУ ТЕОЛОГІЮ.....	203
37.	Терещук А. В. ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ЛІКАРЯ ЯК ОСНОВИ УСПІХУ ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ.....	205

Мельник Л. М. канд. політ. наук, доцент,
завідувач кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРАВА ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

В умовах інтеграції України в європейський культурно-освітній простір актуалізується набуття системою освіти України ознак європейської системи. Важливою з таких ознак є демократизація освіти, тому й постають нові вимоги та підходи до вирішення проблем освіти та виховання.

Сучасному здобувачеві вищої освіти надаються нові можливості для розвитку, саморозвитку і самореалізації. Водночас має посилитися і відповідальність здобувача вищої освіти і до самого себе, за реалізацію цих можливостей, за власне життя, за свій внесок у забезпечення ефективності та гармонійності життєдіяльності суспільства, конструктивного характеру перетворень, які у ньому відбуваються. Вища освіта має спрямовувати особистість на здатність і готовність реалізувати свій життєвий і соціальний вибір, нести за нього відповідальність перед своєю державою.

Сьогоднішня особистість має бути здатною до конструктивного досягнення успішної життєдіяльності в плинному та мінливому суспільстві, самостійного і свідомого вирішення складних завдань, що породжуються інформаційними, економічними, соціальними, політичними, культурно-релігійними процесами ХХІ сторіччя. Постає необхідність у формуванні загальних компетентностей особистості, які необхідні особистості для особистої реалізації та розвитку, активного громадянського життя, соціальної єдності. У сучасному мінливому світі необхідною складовою життєвого успіху є творчий підхід та інноваційне мислення. Упровадження компетентнісного підходу є невід'ємною складовою сучасної інноваційної парадигми освіти.

Вивчення навчальної дисципліни «Філософія», дозволяє формувати здобувача вищої освіти як багатогранну гармонійну особистість, професіонала, здатного розкрити і реалізувати власний потенціал, зокрема лідерський, а не лише як вузького спеціаліста, що призвело б до стандартизації особистості. Слушною з цього приводу є думка Є. Бистрицького: «Філософія як дисципліна – універсальна, всезагальна. Без викладання її ми матимемо натаскано-навчених не дуже чи зовсім не здатних самостійно і творчо думати. Філософія, про що знають у розвинутих країнах та про що свідчить сам історичний генезис наук, є базовою дисципліною для всіх наукових дисциплін» [2].

Адже в новому тисячолітті затребуваний креативно мислячий фахівець, що вміє творчо вирішувати професійні завдання в сфері професійної діяльності. Більше того, ринок праці вимагає критично, логічно, аналітично мислячого юриста. Це можливо досягнути лише на основі бачення своєї спеціальності в системі наукового знання, уміння керуватися у своїй діяльності загальнолюдськими ціннісними орієнтаціями, тобто готовність до дискурсу.

Як переконує Г. Балл під час вивчення дисциплін гуманітарного циклу здобувачі вищої освіти засвоюють систему базових загальнолюдських (духовно-моральних, історичних та культурно-гуманітарних) пріоритетів і цінностей, зокрема любов як принцип буття, сенс здорового способу життя людини, її місце та ціль у житті, саморозвиток та самовдосконалення, почуття обов'язку, свобода творчості [1, 3-4].

Вагоме місце займає філософія у формуванні загальних компетентностей у підготовці правника. Відомо, що право як сфера людської діяльності взаємозв'язане з філософією. Фундаментальні проблеми права, такі свобода і рівність, справедливість, відповідальність, одночасно являються і філософськими питаннями, а їх рішення пов'язане з філософською проблематикою. Відповідно, право просякнуте «філософським духом», так звана «філософія на практиці».

Так, навчальна дисципліна «Філософія» направлена на вивчення законів гармонійної взаємодії природи і суспільства, виховання гуманістичного

мислення, активної громадянської позиції, уміння приймати рішення у нестандартних ситуаціях, розвиток творчого потенціалу особистості, терпимість до чужої думки [4], що є важливим для подальшої професійної діяльності фахівця права.

Більше того, не менш важливо для майбутнього юриста те, що навчальний курс «Філософія» спрямований також на формування морально-патріотичних цінностей особистості. Методологічним базисом національно-патріотичного виховання здобувача вищої освіти є базисні положення теорії пізнання, філософські положення про діалектичний зв'язок процесів і явищ об'єктивної та суб'єктивної дійсності, про особистість як суб'єкт пізнання, теоретичне та практичне освоєння дійсності.

Вказуючи на важливість філософії у формуванні загальних компетентностей майбутніх фахівців права доцільно зважати на програмний документ «Паризька декларація з філософії», який був прийнятий у лютому 1995 року на міжнародному симпозиумі ЮНЕСКО «Філософія і демократія у світі». У прийнятій на симпозиумі декларації зазначається: «Розвиток філософських дискусій в ході навчання, тренуючи здатність судження людей як фундаментальну для будь-якої демократії, має істотне значення в їх формуванні як громадян» [3, 187-190].

Отже, показниками оволодіння загальних компетентностей фахівців права стане усвідомлення високого гуманістичного сенсу своєї майбутньої професійної діяльності, адже в його основі є не просто «людина», а, насамперед, зв'язки «людина й світ», «громадянин і суспільство», «права та обов'язки» тощо. Уміння юристом філософськи обґрунтувати свою теоретичну позицію і в результаті практичне рішення, саме це і є ознакою високого професіоналізму і громадянської чесності сформованого правника.

Література

1. Балл Г.О. Гуманістичні засади педагогічної діяльності / Г.О. Балл - К. Педагогіка і психологія, 1994. - С. 3-4].

2. Бистрицький Є. Чому філософія має бути обов'язковою дисципліною у вишах та академічних інститутах [Електронний ресурс] / Є. Бистрицький. – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/bystrytsky/54c84e4990b7f>
3. Заключение международного симпозиума «Философия и демократия в мире». Дом ЮНЕСКО. 15 – 16 февраля 1995 г. // Вопросы философии. – М., 1995. – №8. – С 187-190 с.
4. Мельник Л.Н., Харьковщенко Ю.Е. Интерактивные методы обучения во время преподавания философии как средство развития креативного мышления студентов
https://elib.belstu.by/bitstream/123456789/29454/1/Mel%27nik_Interaktivnye%20metody.pdf

Мельник В. М.

асистент кафедри політології

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

викладач кафедри філософії та суспільних наук

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

ПОЛІТИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ФОРМА СВІДОМІСНОЇ ДЕФІНІЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ: ОКЦИДЕНТАЛЬНИЙ ВИМІР

Оскільки ще французький філософ Рене Декарт запропонував вивчати пізнання через призму методології редукції [6, с. 7], то свідомість, на думку сучасної дослідниці Б. Пфау-Еффенгер, має знаходитись в центрі політичної науки [38, с. 220]. За Ж. Баландье, підвести політологію до «свідомісної дефініції» має якраз політантропологія, як самостійна наукова дисципліна [1, с. 32-48]. На відміну від Едварда Еванса-Прічарда, котрий ще 1940 р. визначив політичну антропологію як польову, етноантропологічну схему пізнання